Francesc Bellmunt

DRET SOBRE ELS MEUS PECATS

QUARTERES

DRET SOBRE ELS MEUS PECATS

poemes

(2024)

Francesc Bellmunt

Pròleg de Josep Bargalló

Dret sobre els meus pecats
Francesc Bellmunt

Primera edició: juliol de 2024

© del text: Francesc Bellmunt
© del pròleg: Josep Bargalló
© de les il·lustracions: Francesc Bellmunt
© 2024 Tushita edicions

www.tushitaedicions.com
info@tushitaedicions.com

Disseny i maquetació: Sir Gawain & Co.

Col·lecció dirigida per Pau Gener Galin i Enric Soler Raspall

Tots els drets reservats. No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni el seu tractament informàtic, ni la seva transmissió a través de qualsevol mitjà, bé sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per enregistrament o d'altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del copyright.

Imprès a: Romanyà Valls

ISBN: 978-84-128763-0-7
Dipòsit legal: B 10774-2024
Thema: DCC, DCF
IBIC: DCF

Pròleg

«*Mentre la humanitat s'embarcava en l'aventura d'enraonar entre èglogues i sil·logismes, les bèsties es van quedar al campament previ del silenci irracional*» diu Francesc Bellmunt tot just al final d'aquest llibre. I potser va anar ben bé així, però la humanitat va enrolar-se també en d'altres barcades. Lluny de qualsevol ideal bucòlic, l'oda d'Horaci que encapçala aquest volum salpa mars més tempestuoses —i molt més terrenals. I, potser també, no hi ha res més racional que la contradicció.

De fet, la poesia deu ser això: a la vegada èglogа i oda, mites pastorals i desigs quotidians, bells sil·logismes i crua realitat. Dicció i contra dicció —contradicció racionalment irracional. Entre l'èglogа i l'oda, s'escola la poesia. En els poemes, entre l'amor i la mort, la vida. O, si voleu, amor, mort i vida —així, en l'asèptic i convingut ordre alfabètic—, no com a llocs comuns indeterminats, sinó com a veu de la pròpia experiència, dels sentiments viscuts, de les sensacions assimilades, de les temences diàries, dels esclats pervinguts. D'allò que s'ha viscut, en la realitat o en l'imaginari. En la pròpia carn i ment o en l'assimilació superposada de lectures, sons i imatges.

Aquesta és la veu poètica de Francesc Bellmunt i, justament, amor, mort i vida són els tres vèrtexs persistents dels poemes de *Dret sobre els meus pecats*. Ja ho eren dels seus dos primers llibres, *El cos de l'ombra* i *Des dels Cairats*, però ho són encara amb més força d'aquest tercer. Un amor ben terrenal, una mort ben propera, una vida ben diversa, del tot quotidiana i, per això, també irracional. L'experiència vital que tant vol dir una anècdota de veïns mig coneguts com un mestratge dels clàssics, una ombra cinematogràfica com un mite bíblic, unes infermeres sorrudes com un cadàver de sèrie policíaca o un crani ben antic... La vida que es torna lletja perquè la mort s'ha cansat de viure, com diu un dels poemes de Dret sobre els meus pecats. El joc de la dicció de la contradicció. Buscada o simplement trobada. Ho remarca el seu poeta paleta brossià: *vestit de franel·la, versos de gaveta*.

Així, la veu poètica de Francesc Bellmunt lírica i adusta, humana. És a dir, contradictòria, rica, diversa. No és monòtona ni tampoc monocord. Ni té un únic registre, ni una sola forma d'expressar-se. *Alimentem la raó i construïm sobre la ruïna* ens deixa anar en un vers que tant pot ser un lema enaltit de vida com una reflexió meditada sobre el present —després, això sí, d'haver esmorzat *un pa de vidre amb truita de carbassó, i cafeïna*.

Gabriel Ferrater deia que escriure en vers és la manera més divertida d'escriure, i sempre he cregut que tenia tota

la raó del món —i que em perdonin els prosistes contumaços—, però tampoc no podem oblidar que el reusenc parlava del vers com a estructura i com a gènere. Parlava de la necessitat de trobar una rima, d'escandir un vers, de bastir un poema amb unes estrofes concretes i no unes altres... Del que té la poesia de domini de la llengua, de predomini del so, d'alternança premeditada de reiteracions i ritmes al servei de records, reflexions, sentiments, creences, pors... Un poema, doncs, se'ns presenta -als nostres ull i a les nostres orelles- amb el joc d'esperes que comporta el vers, però ens demana, també, una atenció mesurada, que no és necessàriament plàcida. En el poema, les idees i les imatges ens arriben molt més de la mà del martell que del pinzell.

La poesia de Francesc Bellmunt n'és una bona mostra. Xavier Bru de Sala —en el pròleg al *Cos de l'ombra*— ja avisava al lector que la poesia de Bellmunt no «*invita pas a un plàcid passeig de capvespre per fer gana abans de sopar i després mirar una sèrie*», sinó que és, agafi la forma que agafi, «*un recorregut vital i verbal a la intempèrie*». Un recorregut que s'allunya decididament de la placidesa, que pretén molt més somoure que commoure i que ens vol fer partícips de les seves fílies i les seves fòbies, les seves temences i les seves esperances -que de tot n'hi ha, ni que sigui amb un equilibri plenament imperfecte. Contradictori, doncs.

La dicció de la contradicció, la vida que s'escola entre l'amor, la mort i alguns retalls del dia a dia, en una postal poètica que aplega *fulles de fals esplín, putes de magazín*. La poesia de Francesc Bellmunt té molt més d'oda que d'ègloga. En això és ben bé horaciana —amb alguna marrada elegíaca, certament. Com en les millors cintes d'una bona pesquera.

Josep Bargalló

Plerumque gratæ principibus vices,
Mundæque parvo sub lare pauperum
Coenæ sine aulæis Et ostro,
Solicitam explicuere frontem.

Generalment, sedueix als jerarques
fer estada en una llar humil.
Sopar sense cortines ni ostres
els rebaixa la mala llet

Horaci *Odes, III, XXIX,*

Petit epítom

Ni el passat, ni el futur són reals, però què fer? Doncs m'he fet amic del que està més gras, del que té més material en oferta, del passat, es clar. El passat, amb els seus aires de tertulià cara-bonàs, panxut i melancòlic, reconegut assetjador de gent gran en hores intempestives, és el camell amb més capacitat per abastir a pleret un material útil. Consumat l'acord, l'altre, el futur, ha passat a ser l'amistat secreta amb qui comparteixo, a primera hora del matí, havent dinat o si guanya el Barça, el principi actiu de l'esperança, les seves dosis escasses i intermitents. En aquestes condicions ha nascut **Dret sobre els meus pecats**.

El meu negoci poètic tira endavant, entre compres i devolucions, en un mercadeig, bàsicament amb els temps pretèrits com ja he dit, i en un marc d'intercanvi il·lusori, aritmètic i anímic que funciona amb dos joysticks, com en tants jocs interactius. Aquests estics de la joia 🎻 + 😀, *son: el so i el sentit, les coordinades poètiques de tota la vida. Com un dijei, procuro bascular amb estil propi el panpot del seu estèreo, jugant amb una gamma més o menys lírica. Cerco que els resultats siguin desimbolts, que ressonin*

dintre meu i alhora em siguin estranys a mi mateix. En les sessions de treball esquivo les boires dels arguments de les velles pel·lícules, tant les de cinema com les de les hores viscudes de cineasta o les hores influïdes per l'esclavatge de l'ofici cinematogràfic o de la vocació, si es vol dir així; potser serien de bon ajustar en una prosa però en un poema, per l'extensió que requereixen, no son de massa utilitat tot i que a vegades sí que faig servir fragments viscuts a l'estil d'abans, com espècies, per augmentar el sabor nostàlgic d'algun vers.

En la tria dels talls de vida de cada poema, en la voluntat de maldar perquè entrin pels ulls a qui generosament els llegeix, l'austeritat ha estat una bona ajuda, un bon nord. He procurat fer els poemes rectes i malgrat els canvis d'humor he mirat de no embarrancar en l'hermetisme. Per això en aquest poemari hi ha, a l'inici de cada poema, una introducció amistosa, una prèvia que pretén fer més fluïda la conversa poètica, com una afable targeta de visita o, si es vol, una eina útil, semblant al manual d'un electrodomèstic.

Tinc el pressentiment que sotmès a aquesta dieta metòdica, per una banda se m'han aprimat els remordiments i per l'altra he evitat les portes que, diu la llegenda, faciliten l'entrada de la derrota orgànica. Cabòries, sí, ja m'ho penso, però d'això es tracta.

Content, amb aquest equipatge lleuger, vaig tirant pel camí poc fresat de l'arboreda groga que Frost ja anuncià i a cada passa la poesia m'apareix com el miracle que cap en una embosta, el que es pot estibar a la bodega d'un llibret abans de salpar.

À nos amours

Tes pas, enfants de mon silence.

Paul Valéry

Ser mirall, agosarada impostura. Ser la mirada del mirar aviva el desig del trobador, descaradament ocult en el reflex rimat de l'estimada.

MIRALL

Per besar el teu cos com te´l besa el mirall
dolç Orfeu gelós, enamorat pigall.
Per tenir dels teus ulls les nítides rodones
mirant com reculls la grenya i l'adornes
amb clavell fingit. Quan bades la barbeta,
enlaires el pit, el peu dret de punteta
i sense voler t'emociones de tu
en veure l'obscè del teu contorn bru.

Per crear un miratge sobre el teu món perplex
forçar la imatge al còncau o al convex.
Per fruir el teu cos com el frueix el mirall:
de la carn, de l'os, de l'amunt a l'avall.
Per aplanar el nítid tel del teu pou, formosa,
on el reflectit mostri l'àuria brillosa
de l'enfilall d'or que lligarà l'oracle
i el deler del cor com un sedós tentacle.

A l'amor protector i alhora possessiu li creixen les ales com als àngels i té la mateixa mala llet, segons ho relata Milton, The Silmallirion o l'Antic Testament. La paradoxa emborratxa qui els necessita, els estima i ensems els odia, sobretot quan abandonen la partida.

ÀNGEL

Àngel de foc i caserna amb la dent esmolada
espasa foguera que defensava el meu blat
muralla i finestra d'una vida escantonada
llera d'immensitat d'on jo treia saonada
ales i custodia d'un casal embarrancat.

Petjades d'adeu al fang i una ploma de plata:
has desertat la guarda d'un amor sense estalvis.
Abatut suplicant, cerco, amb el cap en safata,
el desfici monstruós del plaer que et cura o et mata
i així, obedient al teu instint, tornis i em salvis.

Des d'un racó invisible de l'habitació, les acolorides analítiques del llit conjugal son ombres executant claus de *wrestling* en blanc i negre. Matins de resurrecció i Loctite. Fràgils transformacions.

CAFEÏNA

Esquitxat tot el verí, ullals i incisius per terra
tornem a l'amor d'ahir, fora la cota de malles.
Sortim al carrer, tu i jo, que s'airegin les metralles

de General Mitre al Farró. Hi ha un lloc per esmorzar:
un pa de vidre amb truita de carbassó, i cafeïna.
Alimentem la raó i construïm sobre la ruïna.

Oh, jornada laboral després d'una nit de foc!
L'ordinador que il·lumina una estesa de treball.
La persona que s'olora el socarrat de l'estrall
i s'ofereix, d'un sol esguard, ser quarta paret del joc.

DRET SOBRE ELS MEUS PECATS

Ni el passat, ni el futur són reals, però què fer? Doncs m'he fet amic del que està més gras, del que té més material en oferta, del passat, es clar. El passat, amb els seus aires de tertulià cara-bonàs, panxut i melancòlic, reconegut assetjador de gent gran en hores intempestives, és el camell amb més capacitat per abastir a pleret un material útil. Consumat l'acord, l'altre, el futur, ha passat a ser l'amistat secreta amb qui comparteixo, a primera hora del matí, havent dinat o si guanya el Barça, el principi actiu de l'esperança, les seves dosis escasses i intermitents. En aquestes condicions ha nascut **DRET SOBRE ELS MEUS PECATS**.

* * *

"Així, la veu poètica de Francesc Bellmunt lírica i adusta, humana. És a dir, contradictòria, rica, diversa. No és monòtona ni tampoc monocord. Ni té un únic registre, ni una sola forma d'expressar-se."

(Josep Bargalló, al pròleg).

9 788412 876307

Tushita edicions

QUARTERES_18